

מערך שיעור ליום הנראות הטרנסי ליסודי בנושא הסללה מגדרית

מיועדות לכיתות: ד' ו'

מטרות השיעור:

1. לאפשר לתלמידים לזהות כיצד החברה משפיעה על הציפיות מתפקידים מגדריים ולבחון כיצד הן באות לידי ביטוי בחיי היומיום שלהם.
2. פיתוח חשיבה ביקורתית לגבי מגדר ותפקידים מגדריים – התלמידים יאתגרו תפיסות קיימות לגבי "מה מתאים לבנים" ו"מה מתאים לבנות" ויבינו שהתפקידים המגדריים הם תוצאה של מוסכמות חברתיות הניתנות לשינוי.
3. עידוד בחירה חופשית וכבוד לשונות – התלמידים יטפחו יחס מכבד לכלל חברי הכיתה ויעודדו זה את זה לבחור תחביבים, מקצועות ותחומי עניין על פי רצונם ולא על פי ציפיות מגדריות.

ציוד: נספחים ציורים של ילדים, נספח מה מתאים למי, טוש ללוח, דפים.

מבנה השיעור:

1. פעילות פתיחה (10 דקות): ניתן לכל תלמיד. הציור של ילד בן וציור של ילדה בת ונבקש מהם לצבוע את כל אחד מהציורים ולכתוב תיאור קצר על הדמות - מה הדמות אוהבת? איזה תחביבים יש לה? איזה מקצועות יש לה? מה החלום שלה להיות כשהיא תהיה גדולה? וכו'. לאחר מכן, נבקש מכמה תלמידים להציג את הציורים שלהם ואת הדמויות שהם המציאו.

2. נשאל (10 דקות):

- לפי מה החלטתם מה לכתוב בתיאור של הדמויות?
- הייתה השפעה על מה שכתבתם לפי האם הדמות היא בן או בת?
- איך החלטת בכלל אם הדמות היא בן או בת?

3. מה מתאים למי (5 דקות): נכתוב על הלוח כותרות של "בנים", "בנות", "כולם". נציג בפני הכיתה תמונות של חפצים, מקצועות ותחביבים (נספח) ונבקש מהתלמידות למקם על הלוח את הדברים שהצגנו להן.

4. נשאל (3 דקות): מי קבע מה מתאים לבנים ומה מתאים לבנות?

5. נספר (5 דקות) בקצרה לתלמידים על דורותיאה ארקסלבן, שהייתה מבין הנשים הרופאות הראשונות הבודדות בעולם. נספר עליה כי היום זה נראה לנו ברור שיש רופאים ויש רופאות, אבל פעם רופא היה מקצוע של גברים בלבד. המטרה שלנו היא להדגיש שמה שמשייך לבנים או לבנות זה עניין חברתי שיכול להשתנות. הסיפור מצורף בסוף המערך.

6. נגיד (2 דקות): היום ברור לנו שנשים יכולות להיות רופאות, אבל פעם, כמו ששמענו, זה לא היה ברור. היו אנשים שבחרו לשנות את זה. נוסף את עמדתנו על מה אנחנו רוצות ליצור בכיתה ביחס לתלמידים ואיזה מקום צריך להיות למה שהם אוהבים לעשות בלי הקשר מגדרי.

7. נשאל (5 דקות): איך נוכל להפוך את הכיתה שלנו למקום שבו כל אחד יכול לעשות מה שהוא אוהב בלי קשר להאם הם בנים או בנות? (נכתוב על הלוח דברים מרכזיים שנאמרים בכיתה, ניתן אחר כך להפוך לאמנה)

8. נסכם בקצרה את השיעור (2 דקות):

נקודות שניתן להתייחס אליהן בסיכום -

- שכל אחד ואחת יוכלו לבחור לעשות את מה שהם אוהבים לא משנה אם הם בנים או בנות.
- מה הציפייה מהתלמידים בכיתה כדי לאפשר לכל אחד לעשות מה שהוא אוהב.

הסיפור של דורותיאה בקצרה:

(ניתן לקרוא על הסיפור דורותיאה בהרחבה בערך בויקיפדיה -

<https://he.wikipedia.org/wiki/%D7%93%D7%95%D7%A8%D7%95%D7%AA%D7%99%D7%90%D7%94%D7%90%D7%A8%D7%A7%D7%A1%D7%9C%D7%91%D7%9F>

דורותיאה נולדה בעיירה קטנה בגרמניה לפני הרבה שנים. אבא שלה, שהיה רופא, שם לב שהיא חכמה מאוד ודאג שתלמד מתמטיקה ומדעים – דברים שבנות כמעט לא למדו אז. כשאחיה נסע ללמוד רפואה באוניברסיטה, דורותיאה רצתה להצטרף, אבל אז נשים היו צריכות אישור מיוחד מהמלך!

למרות שעמדה בכל המבחנים, היא דחתה את הלימודים כדי להתחתן. אבל כשהייתה בת 32, אביה נפטר, בעלה חלה, והמשפחה צברה חובות גדולים. דורותיאה לא ויתרה – היא התחילה לטפל באנשים בעיירה שלה, למרות שלא היה לה תואר.

הרופאים האחרים כעסו ותבעו אותה, אבל המלך החליט לתת לה הזדמנות – היא הייתה חייבת לעבור מבחן באוניברסיטה. דורותיאה הצליחה ובשנת 1754 הפכה לאישה הראשונה בגרמניה שקיבלה תואר ברפואה! מאז, נשים רבות צעדו בעקבותיה והפכו לרופאות בזכות האומץ שלה.